

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:	Vidéken:
1 óra 60 f.	1 óra 1 K -
1 évre 1 K 80 -	3 évre 3 -
3 évre 3 -	6 évre 6 -
1 évre 7 -	12 évre 12 -

Főszerkesztő és lapidató: **Baranyay Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Major Mihály.**

Megjelenik: **minden hétfőnap este 6 órakor.**
Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Szent István-tér 1.**
Telefon **208.**

Egyes szárok kaphatók a dobánytűsámbékban.

Székesfehérvár, 1913. szept. 11.

A vasuti gépgyár. Még mindig tart a felszisszenés a mult heti cikkeinkre. Kimondtuk nyíltan a súlyos igazságot, a husig vágott, a feljajdulás visszhangja még most is a fülünkbe cseng. A tarthatatlan ádáz, alattomos harcnak gyökeres gyógyítását hangoztattuk, ezt nem tudják elfelejteni azok, akiket a csapás ért. Ugy is kell, ne felejtsek el, mert ez még remény lehet arra, hogy magukbaszállnak és belátják jogtalan és igaztalan támadásait, sértegetéseiket, amelyekkel kisdjedjékükre iparkodnak leplet teríteni.

Egy trükköt azonban megint megpróbáltak a fokolomposok. Szeretnék elhitetni, hogy a vágás az egész gépgyárra lett mérve, nem véve ki azokat sem, akik maguk is undorral nézik munkástársaik eljárását, a Népszavából és a Magyar Vasutásból tanult harmodomorukat. Úszköt akarnak hajítani a békés és megelégedett, többséget tisztelő munkások

közé, hogy azok is vonatkoztassák magukra azt az igazságos ítéletet, amelyet kimonodtunk. A trükk előre mondhatjuk nem fog sikerülni. A vasuti gépgyár higgadt eleme nem ül fel a Magyar Vasutásék és helyi társai heccpolitikájának. Azokat nem lehet a vezetőség és ellenünk felbőszíteni, azoknál nincs zavaros, meddő lesz tehát házasságuk. A vasuti gépgyár el nem maszlagolható eleme tudja azt, hogy érdekeinek mindenkor első támogatói és jóbarátai voltunk, ott tehát nem lehet célt érniök.

Különbem csak próbálgassanak, náluk már egy vagy több kudarc nem számít.

Déli Vasut. Súlyos kritika hangzott el a Máv. botrányos rendtelenségeiről, hanyagságairól, piszkosságáról. A bajoknak egész tömkelegét vagdalták a máv. tejéhez, amit kétségkívül meg is érdemelt. A magyar vasutnak jó híret újabban egészen lesúlyesztették.

Ebben a bűnben a déli vasutnak is része van. A máv.

ellen felhozott panaszok legnagyobb részét neki is a fejéhez lehet vagdálni annélkül, hogy jogtalan támadásnak minősítené valaki ezen eljárást. A DV.-nél is nem egyszer fordul elő, hogy állni kell az utasoknak a folyosón, ahol azért nem átálja kiirni, hogy a folyosókon álldogálni, a közlekedést akadályozni szigorúan tilos. Sőt a DV.-nél egy újabb szokás lesz úgylászik állandósítva. A legrégibb, legrozogább, legocskább, folyosó nélküli, piszkos, mocskos, bacillusos, régi módi vaskályhás kocsikat szedik elő s azokban kell az utasoknak Budapesttől Siófokig kutyorogniök.

Szóval a DV. is nagyon megérdemelné, hogy illetékes helyekről megkapná ugyanazt a leckét, amit a Máv-nak adtak.

Az F. G. E. igazgatósági ülése.

A Fejérmegyei Gazd. Egyesület igazgatóválasztmánya f. hó 11-én délelőtti ülést tartott gróf Esztorházy László elnökségével.

A részvét legmelegebb hangján emlékezik meg az elnök **Kenessey Kálmán** az egyesület disztágnak és **Koller Pálnak**, az egyesület hervadhatatlan érdemű volt agilis másodelnökének haláláról. Mindkettő halála felletti részvétét jegyzőkönyvbe foglalja az egyesület s Koller Pál érdemeire való tekintettel a másodelnöki állást legyelethől a tisztújításig nem tölti be.

Csanád vármegye gazdasági egyesülete felír a földmivelési miniszterhez, hogy járjonkötbe, hogy a katonasághoz szükséges lovakat eszentul közvetlenül a kieszadaktól vegyék, ne pedig kereskedőktől. A gazdasági egyesület pártolja ezt a feliratot. Abanjiorna vármegye szabályrendeletet alkotott a kötelező cserebogaristáról és felszólította átíratban Fejérvármegyét hasonló szabályrendelet alkotására. Az átíratot véleményezés végett kiadta az alispán a F-

Naptár.

Szeptember 12.	Péntek.
R. Kath.: Guido hv.	
Pro.: Guido hv.	
Gör.: Sándor pk.	
Nap kel.: 5 ó. 33. nyugszik 6 ó. 19.	
Hold kel.: 5 ó. 28. nyugszik 1 ó. 51.	

A rádzsák földjén.

A „Fejérmegyei Napló” eredeti tárcája.

Írta: **Agoston Mihály.**

A fent részletezett indiai eszkozöknek a kizárásával, ugyanaz a tényező fogja megmenteni Középfrika barbár törzsét is az elpusztulástól, mint a hindu fajt. Ez a tényező a tropikus klíma! A középfrikai négtörzsek területét — a fensikok kivételével — majdnem épp oly lehetetlen az európai népnek betelepíteniök, mint ahogy nem lehet beszélni az északi v. a déli sark kolonizálásáról, bár Afrikában a klimatikus viszonyok tekintetében sokkal kedvezőbb az az angolok helyzete, mint a Himalája által az északi klímától teljesen elzárt Indiában.

Mint fentebb is említettem, az angolok az idegen európai nemzetiségekkel szemben türelmelenek gyarmataikon s ahogy csak lehet megnehezítik azok letelepülését. Az olaszok egy időben erősen gravitáltak India egyes részeire külö-

nösen Bombay és Karachi vidékére s nagyobb olasz gyarmatosítást terveztek, mely azonban az angolok hidegségén hajótörést szenvedett. Az olasz t. i. az egyedüli, mely az európai nemzetek között a legjobban bírja az india klímát. As angol passzimizmus természetesen sötét színben látva a jövőt egy esetleges olasz inváziótól tartott, mely a benszülőttekkel váltva az angol uralom ellen izgatott, vagy esetleg lázadást is szított volna. Ugyszintén türelmetlen az angol az európai katolikus egyházak által küldött missziáriusokkal szemben is annál az oknál fogva, hogy azok az illető idegen nemzet kulturáját terjesztik a benszülőttek között s így az ő befolyásuk ezek működése következtében csökken.

Az anglikán egyház tudvalevőleg vatmi keveset törődik azza, hogy a benszülőttek közül hívőtet szerezzen magának. Azok az anglikán egyházak, amelyek Indiában léteznek, kizáról g az ott élő angol alattvalók lelki szükségleteinek a kielégítésére alapítják. Sem hittérjesztési sem pedig kulturacéljuk azoknak az Indiában való tartöz-

ködés által nincsen. Az angol methodista egyház, továbbá a katholicus egyház fejt ki a hittérítés terén nagyobb arányú akciót s különösen a benszülőttek árvái illetve elhagyott gyermekei közül szerzi magának a hívőket, akik nem állanak a pogány szokásokhoz és valláshoz, még mindig görccösen ragaszkodó szülők, illetve hozzátartozók befolyása alatt. A francia és olasz hittérítők különben a legutóbbi időben tömegestül keresik Indiát, különösen annak északi és keleti részeit, ahol a buddhizmus hívei közül sokkal több hívőt szerezhetnek maguknak mint a brahmuizmus vagy pedig a dzsén vallás követői közül.

Buddha tana eszményi voltánál fogva általában sokkal jobban megközelíthető a kereszténység által, mint a brahmuizmus, melynek ferdeségeihez, megmagyarázhatatlan misztikus hitelveihez és vallási törvényeihez szinte fanatikus rajongással ragaszkodnak az indusok. Szinte alig lehet elképzelni bráhmista hindut, aki szentül meg ne lenne gyözdve a kasztrendszer helyességéről, bá a gyakorlati életben volt

alkalmi megismerkedni annak hátrányos voltával és egyáltalán a brahmuizmusnak a mindennapi életre háruló hátrányaival. Tudvalevő dolog, hogy a Bráhma vallását követők között négyféle kaszt létezik és pedig 1. a papi kaszt, 2. a fegyveresek (katonák) kasztja, 3. az iparosok, kereskedők, kézművesek stb. kasztja és 4. a szolgák kasztja. Alig képzelhető már most, hogy ezek a kasztbeliek egymással érintkezzenek. A bramiumak imája a legkedvesebb az istenségek előtt és „Vishnu (Krishna) előtt sokkal kedvezőbb fogadtatásban részesül mint pl. a negyedik kasztbeli szegény „sudra” nak az imája. A sudra nem imádkozhatik pl. egy földel alatt hívó bramiumok, vagy éppen egy más kasztbelivel mert az alacsonyabb kasztbeli „sudra” (szolga) imája megméltelyzné, bepiszkolná azok imáját. stb.

Mindezek a ferdeségek, a pogány meghatározások olyan mély gyökereivel vannak bele növe a „bráhmán” lelkébe, hogy azokat kitépni onnét lehetetlenség: — még a legkézzel foghatóbb és meggyőzőbb érvekkel sem. A leghitelebncb fa-

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOS
VÁSZNÁRUHÁZA,
BARÁTOK ÉPÜLETE

NAGY RAKTÁR: menyasszonyi kelengyék
intézeti fehérneműekből.
Olcsó szabott árak mellett.

Mai lapunk 4. oldal.

barátaimról. Ahol a jó illatnak épen a tagadása áramlik, ott bizonyára piszkos van; a természetrajzból pedig mindnyájan tudunk annyit, hogy piszkosban a legvalószínűbb bacillusfajtaik gyönyörűen tenyésznek. Vizsgálja meg tehát a közegészségügyi hatóság, a Szent István utcát és tegyen róla fertőtlenítést, vagy ő tudja a módját, hogy a nevezett hely kolerafészkeké ne váljék. **Egy előfizető.**

Sport.

Vasárnapi labdarugó mérkőzés.
Az SzTC. csapata vasárnap a Budapesti Labdarugók Köre ellen játszik, valószínűleg újabb győzelemmel gazdagítja az őszi játéktábláit. Az elmúlt két mérkőzés összehozta a csapatot, a játékosok már megértik egymást s a treníngek rendszeresen folynak. A BLK elismert feir csapat, a legújabb MLSz. csapatok közé tartozik, játékeréje még nem nagy, mindazonáltal — mint ígérte — számottevő ellenfele fog lenni az SzTC.-nek, a legjobb játékosait fogja szerepeltetni. A mérkőzés a rövidülő nappal miatt d. u. 4 órakor kezdődik.

DV. — Kaposvári Athletikai Club.
közti football mérkőzés a DV.-től nyert értesülésünk szerint nem 2:1, hanem 2:2 arányban végződött. A 2:1-es eredményt az egész sportsajtó átvette a Sport Hírlaptól, remélhetőleg a Sport Hírlap, a Pesti Hírlap, az Újság stb. is rektifikálni fogják a helytelen kaposvári értesítés alapján leadott eredményt.

REGÉNY.

Csejthevár asszonya.

Regény a XVII. századból.
Nemethől fordította: Sebestyén József. (32)

Asztalbontás után a fejedelemsasszony utra készült, hogy egy régóta tervezett kirándulását megtegye. Egyedül Adél kísérte el utjában, melynek célja az egy órányira fekvő Csejthe mezőváros volt. Dóra itt nemrégiben egy kisebb falusi kastélyt vásárolt, ezt akarta jobban szemügyre venni és a már félig-meddig kész berendezést eligazítani, rendbe hozni. A kastélyt egy kedves kis kert vette körül, melynek aját festői völgy szegélyezte, míg a szemben lévő hegyháton gazdagfűrű szőlőhegyek hirdették a vidék gazdagságát. Adél csodálkozva nézte a pompás tájat s önkénytelenül is kicsúszott a száján az a megjegyzés, hogy szeretné életének nagy részét itt e szép vidéken, csöndben a világ hiru zajától visszavonulva eltölteni.

Dóra e szavakra kétkedően Ardeira nézett s nem tudta magát visszatartani attól, hogy meg ne kérdezze:

Miért vágyódik oly annyira a csendes élvezetek után?
Es miért ne? viszonzta némi megrettenéssel Adél. Ugy hiszem, az én korom s körülményeim méltán feljogosítanak minderre. Életemben eddig oly kevés öröme voltam részese s különösen mjóla Pozsonyban tartózkodom, csak egyszer, egyetlen egyszer éreztem azt, hogy boldog vagyok.

Egyetlen egyszer — kérdezte csodálkozással a fejedelemsasszony — csak ily ritkán élvezte a boldogság földöntúli örömeit. Es ez az egy eset?

Adél azonnal észrevette, hogy szívének egy fítve örvött titkát árulta el, gyorsan másra igyekezett terelni a beszéd fonatát s Dóra kérdésre csak ezt a rövid feleletet adta: fenséged esküvőjén voltam utoljára boldog.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Egyházi teendőkkel egybekötött portáság
Egy katolikus intézetben azonnali elfoglaltó szolid életű nőtlen vagy magánosan álló özvegy egyén által. Ohajtandó (és az illetőnek is előnye) hogy valami csendes foglalkozása legyen (pld. szabóság). Cim a kiadóban.

Egy vörös márványkömence és egy kővályú olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Rollos kirkakat jutányosan eladó a Bodegában.

Egy jó munkás borbélysegéd azonnali be- lépésre keresetik. Havelka Ede fodrászad, Budai-ut. Ugyanott egy tanuló is felvétetik.

Élő, ép szubapalmát keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Boros Péter asztalosműhelyében Palotai utca 17. sz a., mindenféle asztalosmunkát pontosan, jól és jutányosan készít.

Két szoba, konyha és a hozzátartozó mellékhelyiség, továbbá egy szoba, konyha szintén mellékhelyiségekkel nov. 1 re kiadók. Cim: Széchenyi u. 48.

A Székesfehérvári Hitelszövetkezet Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt raktáron tart és elad házhozzállítva: l. r. poroszszenet 4.40, szápári szenet 2.80, palotai szenet 1.40, aprított tüzfát 3.20. l. r. cement, égetett mész, nádfonat, oltott mész is kapható.

Egy kirkatos portál üvegeze és vasrudonnyal olcsón eladó Kümmelnél, Kossuth-utca.

Mindennemű kárpitos munkát hánál és házonkívül jutányos áron elfogad ugy helyben mint vidéken Mondschein Károly kárpitos Hal- tér 17.

Sok pénz takarít meg, ha iskolakönyveit Kaufmann Pál könyvkereskedésében szerzi be, mert az összes iskolák részére szükséges használt tankönyvek köztve fűtáron kaphatók Kaufmann könyvkereskedésében. (Kossuth-utca 9.) Uj könyvek is kaphatók. Használt tankönyveket magas áron vásárolok.

A nagyérdemű közönség tudomására hozom, hogy
Távirda-u. 5. sz.
alatt levő
férfiszabó műhelyemben
elvállalok megrendeléseket, valamint fazon munkákat és azt a legujabb divát szerint elkészítem, úgy hogy a legkényesebb igényeket is kielégítem szolid áruk mellett. **A nagyérdemű kö.önség szives pártfogását kéri tisztelettel**
ILLÉS JÓZSEF,
férfiszabó.

Telefon 144. — Telefon 144.
MENJUNK A CUKORKA ÁRUHÁZBA
Nagy Sándor-u. a Fekete Sas szállodával szemben ott jól és olcsón be-
vásárolhatunk
mindenféle cukorka és csokoládé árukat

Varrógépjavitások
műhelyünkben gyorsan és szakszerűen készítetnek,
SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.
Magyarország legnagyobb és legrégebb varrógép-üzlete.
Székesfehérvár Nádor-utca, Töltényi-ház.

HA AKARIA
a különféle regények mondanak és mesék helyeit a történelmi valóságoknak megfelelően ismerni
a vérengző aszonyt
Bárhorthy Erzsébetet, akkor vegye meg kiadóhivatalunkban Sebestyén József könyvecskéjét. Abból az egész bűnügyet és bűnpárt a maga valóságában
megismerheti

HÁZ és SZÖLLŐ ELADÁS.
Sütő-utca 17. számú
HÁZ
és Demkóhegy 16. számú
SZÖLLŐ
minden órán eladó.
Értekezni lehet Sütő-u. 5.

FÉRFISZABÓ MŰHELYEMET
Megyeház-tér 6. szám alól
Hal-ter 19 szám
alá helyeztem át.
Mindennemű szabómunkát a legjutányosabb áron elsősorú kivitelben készítek. Kérem a n.é. közönség pártfogását.
Tisztelettel!
SZIRKOVICS ANDRÁS
férfiszabó.

Ha azt akarja, hogy bársonysima, szép kezei legyenek
használgjon **BENZOE TEJKRÉMET.**
Kapható **STEINER BÉLA** drogériájában.
Kossuth-utca 7. — 1 tégely 40 fillér.

Veszprémi kiállításon 1904.
Éremmel kitüntetve!
Pécsi országos kiállításon 1907.

Zongorák!
PIANINOK! — HARMONIUMOK!
A leghíresebb bécsi gyárosoktól: EHRBAR, FÖRSTER, STINGL, HOFMANN és CSERNY, stb.
Állandóan nagyraktáron vannak bármilyen **HANGSZEREK,** részletre és hérbé is kaphatók legolcsóbb áruk mellett.

Szigoruan szabott szolid áruk.

Szigoruan szabott szolid áruk.

Zongorák	800	K-tól feljebb
Pianinók	450	• • •
Harmoniumok	70	• • •
Cimbalmok	70	• • •
Cimbalmok pedállal	130	• • •

10 évi jótállással.
Javítások és hangolások a legjutányosabban eszközöztetnek.

HEIN MARTON
a Dunántúli legnagyobb műhangszerkészítő telepe.
Kossuth-u. 2. és Simor-u. 37.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.